

Lov af 4de Januar 1861 og Anordning af 21de Juni 1867, og at Begunstigelserne med Hensyn til Fiskeriet i Sebbær Bredning bibeholdes, idet de ere overbeviste om, at det ansøgte Fiskeri hverken vil ødelægge eller forringe Kalesfiskeriet.

Da det her omhandlede Spørgsmaal tilbøielig er Gjenstand for en endnu ikke paa kjendt Retssag, gjør Udvalget ingen Indstilling.

14. Fra Skibsbygger Theisen af Sundbyhøster om fri Proces til Indtænkning af en Underrettsdom for høiere Ret. (Indbragt den 25de Februar 1890 af Folketingsmanden for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds, Bahnsøn.)

Andrageren mener sig forurettet ved en stedfunden Afhændelse af de i Sundbyhøster beliggende saakaldte Ler- og Grusgrave, som i umindelig Tid skulle have henligget som umatriculerede til sælles Brug og Benyttelse for samtlige Lodseiere. Da en af ham i den Anledning ved Amager Birk anlagt Sag er bleven afvist, og han forgjæves har ansøgt Sjællands Stiftamt og Justitsministeriet om fri Proces til at indtænke den afsagte Dom til Overretten, eventuelt til Højesteret, andrager han om Folkethingets Medvirkning til at opnaae dette.

Udvalget gjør ingen Indstilling.

15. Fra 1400 Beboere paa Bornholm om, at der maatte gjøres Noget for at fikke Leie- og Fæstehusmænd en mere betrygget Tilværelse. (Indbragt den 10de Marts 1890 af Folketingsmanden for Bornholms Amts 1ste Valgkreds, Blum.)

Andragerne gjøre gjældende, at det er en Kjendsgjerning, at mange Jordiere, naar Fæste- eller Leietiden er udløbet, indbringe Fæste- eller Leiejorden under Gaardens Drift og afbryde de paa nævnte Jord byggede Boliger, selv om de have staaet der gjennem mange Mennefsaldr. De antage imidlertid, at Lovgivningen hjemler den Grundtanke, at der ikke paa Landet maa afbrydes eller nedlægges nogen Bopæl, og i Henhold dertil anse de det derfor særlig for nødvendigt, at de Bopæle, som have afgivet et Hjem for den fattige eller uformuende Arbejder, opretholdes eller erstattes, da de se en Fare og Ulykke for Samfundet i at skabe en talrig hjemløs og besiddelsesløs Arbejderstand. De vilde fremdeles finde det høist ønskeligt, om Regjering og Rigsdag maatte betragte det som en alvorlig og betydningsfuld Opgave at fikke Leie- og Fæstehusmandens Stilling ved gennem Lov dels at fikke ham Frugten af de Forbedringer, han har udført paa Leie- eller Fæstejorden, dels at fikke ham mod rimeligt Bederlag i tryk Besiddelse af det Hjem, som han og mange Arbejderslægter før ham have beboet; de vilde derfor finde det ønskeligt, om Leie- og Fæsteforholdet maatte for Husmændenes Vedkommende afløses af Arvesætte eller Selveiendom. For Bornholms Vedkommende mene de, at der for de Lovgivende Myndigheder er saa meget større Anledning til at tage sig af denne Sag, som Staten har afgivet Exemplet ved at lade alle de Eiendomme, der tidligere vare „Kongens“ eller Statens Fæste, gaa over til at blive Arvesætte. De mene tillige, at der fra Udgifningen kan hentes bestemte Beviser for, at man er gaaet ud fra den Forudsætning, at ikke nogen af de gamle Husmandsboliger maatte nedlægges, uden at der blev opbygget nye i Stedet. De bede derfor Regjering og Rigsdag om at undersøge og løse dette Spørgsmaal, som de finde meget paatrængende, da det gjælder om snarest muligt at sætte en Stopper for den Nedslagning af gamle hævdvundne Bopæle, der nu er i Gang.

Da den i Andragendet omhandlede Sag for en væsentlig Del falder sammen med et Rigsdagen foreliggende Lovforslag, hvis Behandling endnu ikke er tilendebragt, gjør Udvalget af den Grund ingen Indstilling.